

Aan de leden van de gemeenteraad

Onderwerp: Raadsinformatiebrief COVID-19 d.d. 7 mei 2020

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Tijdens de persconferentie van 6 mei heeft de premier ons meegenomen in de stapsgewijze versoepeling van de maatregelen. Alles onder de voorwaarde dat de ziekte niet opblaait in de tussenliggende tijd. Belangrijke data zijn 11 mei, 1 juni, 15 juni, 1 juli en 1 september.

Met de versoepeling wordt er ook perspectief geboden. Perspectief om weer meer samen en op andere manieren je vrije tijd door te brengen. Om wellicht toch een zomervakantie te kunnen gaan plannen in eigen land. Om als ondernemer weer op te kunnen starten en omzet en inkomen te kunnen genereren. Daarnaast verandert het advies van 'blijf zoveel mogelijk thuis' in 'blijf thuis met klachten en vermijd drukte'.

Om ervoor te zorgen dat het goed gaat en dat de maatregelen niet opnieuw aangescherpt moeten worden, blijft het nodig om de zo belangrijke 1,5 meter-regel te handhaven. Dit voorkomt dat je besmet wordt én dat je anderen besmet. Zodat we de kwetsbaren in de samenleving blijven beschermen en voorkomen dat de zorg overbelast raakt. Omdat we dit samen in de afgelopen tijd zo goed hebben gedaan, wordt er een groot vertrouwen gelegd in de eigen verantwoordelijkheid van mensen om met de versoepeling goed om te gaan.

Er ligt een belangrijke taak voor ons, gemeenten, om onze inwoners en ondernemers daarbij te faciliteren, helpen en sturen.

Regionale ontwikkelingen

Geneeskundige zorg

Monitoring en duiding COVID-19 Gelderland-Midden (Infectieziektebestrijding, GHOR & Epidemiologie)

Positief geteste personen

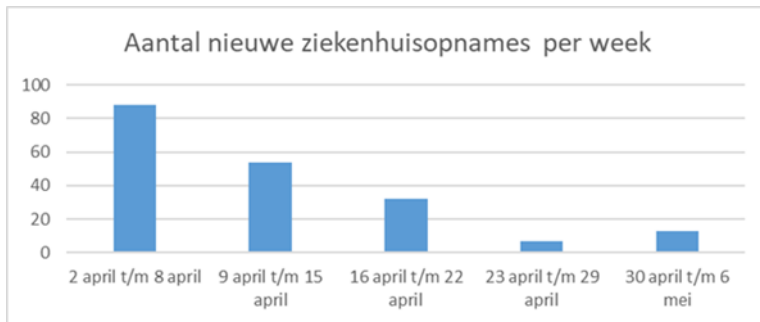
In heel Nederland zijn tot 6 mei 41.319 mensen positief getest op COVID-19. In de regio Gelderland-Midden telden we er tot dezelfde dag in totaal 1.281. Vanwege de inmiddels bekende casus in Velp zien we het totaal aantal positief geteste personen in de gemeente Rheden uiteraard flink toenemen.

Overleden personen

Inmiddels heeft de epidemie aan 5.204 mensen in Nederland het leven gekost (30,3 per 100.000 inwoners). Hiervan zijn 137 mensen afkomstig uit Gelderland-Midden (19,9 per 100.000 inwoners).

Ziekenhuisopnames

Het RIVM gebruikt sinds 31 maart de ziekenhuisopnames als belangrijkste indicator om het verloop van de verspreiding te laten zien. In Nederland zijn tot nu toe 11.153 personen opgenomen (geweest) in het ziekenhuis (64,8 per 100.000 inwoners). In Gelderland-Midden zijn dit 395 personen (57,2 per 100.000 inwoners). Onderstaande grafiek laat zien hoe deze ontwikkeling in Gelderland-Midden verliep in de afgelopen vijf weken.

Van de bedden die in de VVT direct beschikbaar zijn voor COVID-19 patiënten die niet thuis verpleegd kunnen worden is op dit moment 8% bezet.

Panelonderzoek corona-gedragsunit

In de derde week van april is een grootschalig onderzoek uitgevoerd door de corona-gedragsunit van het RIVM in samenwerking met de GGD-en. Doel van het onderzoek is om in beeld te brengen of mensen de gedragsregels goed na kunnen leven, wat het draagvlak voor de maatregelen en de aanpak is en hoe het met de gezondheid van de mensen gaat. Zo'n 90.000 Nederlanders deden hieraan mee. In Gelderland-Midden was de respons hoog, met 6.762 deelnemers. Niet alleen de GGD-panels zijn uitgenodigd om mee te doen, ook gemeenten en de samenwerkingspartners in het preventienetwerk 'Community of care Gelderland-Midden' hebben het onderzoek via de eigen kanalen verspreid. Belangrijkste landelijke conclusies:

De persoonlijke hygiënemaatregelen zijn voor de meeste mensen goed vol te houden, maar de '1,5-meter' regel is vooral op het werk en bij het boodschappen doen lastig te realiseren;

Bijna 70 procent van de mensen heeft veel vertrouwen in de Nederlandse aanpak, 6 procent (helemaal) niet. Het draagvlak voor de maatregelen op langere termijn neemt af als ze langer moeten worden volgehouden.

De impact van de situatie heeft invloed op de mentale en fysieke gezondheid. Een derde van de mensen geeft aan meer angstig, somber, gestrest of eenzaam te zijn geworden. Ook ervaren mensen meer slaapproblemen.

Ruim de helft van de respondenten zegt (veel) minder te bewegen.

Het onderzoek zal de komende periode elke twee weken worden herhaald.

De regionale resultaten zijn vandaag beschikbaar gesteld aan de GGD-en. We zullen hier volgende week over rapporteren. Inmiddels is contact gelegd met de provincie Gelderland om de resultaten van dit onderzoek in verbinding te brengen met het Gelders onderzoek naar welbevinden waarin ook gekeken werd naar de impact van Covid-19.

De inzichten worden gedeeld met de partners in het PSH-proces dat inmiddels is opgestart omdat ze aangrijpingspunten bieden voor het verkleinen van de impact van deze crisis.

Overige informatie geneeskundige zorg

De GGD heeft alle scholen (speciaal) basisonderwijs en kinderdagverblijven (KDV), buiten schoolse opvang (BSO) en gastouderbureaus (GOB) geïnformeerd het testbeleid en de aanpak voor deze medewerkers.

De GGD Gelderland-Midden heeft de website www.ggdsamengezond.nl gelanceerd. Andere ggd's uit andere regio's is de mogelijkheid geboden om ook aan te sluiten bij dit initiatief (GGD Noord- en Oost-Gelderland is al aangesloten). De site zal de komende week gevuld worden met content.

GGD Gelderland-Midden heeft zich voorbereid op het (deels) opengaan van scholen en kinderopvang door het openen van een tweede testlocatie met ingang van 6 mei in het westen van de regio (Ede – Pathé Ede) en het beschikbaar hebben van GGD-professionals die naast hun reguliere werk direct inzetbaar zijn voor het BCO (bron en contactonderzoek). Of dit voldoende is hangt af van het aantal positieve testuitslagen en landelijke beleid m.b.t omvang van het BCO. Een plan voor verdere opschaling is in de maak.

Noodverordening en handhavingskader

Het handhavingskader is n.a.v. de wijzigingen in de noodverordening m.i.v. 29 april geactualiseerd.

Naar Halt voor overtreding coronaregels

De overheid heeft sinds 23 maart een aantal maatregelen genomen ter voorkomen van verspreiding van het coronavirus. Onder andere een samenscholingsverbod voor drie of meer personen en het houden van 1,5 m afstand.

Voor de handhaving van de regels hebben de veiligheidsregio's noodverordeningen opgesteld waarbij overtreding strafbaar is gemaakt. De politie en Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) kunnen jongeren van 12 tot 18 jaar die zich niet aan de regels houden naar Halt verwijzen in plaats van een boete op te leggen.

Arbeidsmigranten uit Velp in Isolatie

Als gevolg van vaststelling van coronabesmettingen in een migrantenwoning zijn op 3 mei 2020 29 arbeidsmigranten, wonende aan de Willemstraat in Velp, voor isolatie opvang overgebracht naar het schip Belle Jour (Nieuwe Havenweg Arnhem). Eén van de zieken is opgenomen in het ziekenhuis. De overige bewoners blijven 14 dagen in quarantaine in hun woning aan de Willemstraat in Velp. De GGD voert uitgebreid Bron- en Contactonderzoek (BCO) uit bij de werkgevers waar de arbeidsmigranten gedetacheerd waren.

Politie (beeld t/m 07-05-2020)

Er zijn geen grote openbare orde incidenten voorgekomen. In het hele district is gecontroleerd m.b.t. samenscholing, waarbij gewaarschuwd dan wel verbaliseerd is. Dit weekend zijn enkele processen-verbaal geschreven voor overtreden van de noodverordening voor o.a. samenscholing van jeugd. Opvallend is de toename van het aantal meldingen/ controles van meer dan 2 personen in een auto. Tevens wordt er nog steeds veel jeugd getroffen tijdens surveillance, wel blijkt dat de jeugd zich nu beter houdt aan de richtlijnen.

De volgende bijzonderheden zijn te vermelden. Bij een woning in Arnhem werd een feest geconstateerd met ruim twintig bezoekers. De bewoner kreeg een proces-verbaal en de overige bezoekers een officiële waarschuwing. Ook is controle op de naleving van de noodverordening uitgevoerd in de wijk Veldhuizen te Ede, waarbij diverse processen-verbaal zijn geschreven. Daarbij zijn nog twee personen aangehouden voor andere feiten.

Sfeerbeeld naleving RIVM-richtlijnen en noodverordening VGGM (t/m 07-5-2020)

De overall situatie in de regio Gelderland-Midden was betrekkelijk rustig met wat drukte in de centra van plaatsen, woonboulevards en bouwmarkten. Met name bij de jeugd meer groepsvorming, met name in de buitengebieden. Er is waarschuwend en bekeurend opgetreden.

Brandweer

De paraatheid is onverminderd op orde. Geen bijzonderheden gemeld.

Defensie

De voorzitter van de veiligheidsregio heeft verlening van militaire bijstand aangevraagd voor het ziekenhuis Gelderse Vallei tot vrijdag 12 juni. Het verzoek is door het ministerie van Defensie gedeeltelijk gehonoreerd. 7 Algemeen Militair Verpleegkundigen (AMV) worden tot vrijdag 29 mei ter beschikking worden gesteld aan het ziekenhuis.

Landelijke ontwikkelingen

Overzicht versoepeling maatregelen

Vermijd drukte, houd 1,5 meter afstand

De Nederlandse aanpak van corona heeft goed gewerkt om de gevolgen van het virus onder controle te krijgen. Het risico is zeker nog niet weg, maar als we ons aan de belangrijkste maatregelen houden, komt er wel stapsgewijs meer ruimte.

Het kabinet begint met het aanpassen van maatregelen in de buurt, lokaal. Dat geeft weinig drukte op straat, in het verkeer en in het openbaar vervoer. Dan volgen aanpassingen op regionaal niveau, dan op landelijk niveau. Het toestaan van groepen gaat van klein naar groot om alles zo beheersbaar en georganiseerd mogelijk te laten verlopen. De komende tijd worden hiervan de details verder uitgewerkt.

Vanaf 11 mei geldt:

- **School**
Scholen in het basisonderwijs, inclusief het speciaal (basis)onderwijs, de dag- en gastouderopvang openen op 11 mei.
- **Sport en spel**
Kinderen tot en met 12 jaar kunnen onder begeleiding buiten samen sporten, bewegen en activiteiten volgen.
Jongeren van 13 tot en met 18 jaar mogen onder begeleiding buiten sporten met elkaar, maar dan met 1,5 meter afstand ertussen.
Buiten sporten in groepen is voor alle leeftijden toegestaan met ingang van 11 mei, als er 1,5 meter afstand tot elkaar kan worden gehouden. Geen wedstrijden, geen gezamenlijke kleedkamers of douches.
- **Contactberoepen**
Het uitoefenen van de meeste contactberoepen is weer mogelijk. Het gaat om rij-instructeurs, (para)medische beroepen (diëtist, masseur, ergotherapeut, tandprotheticus, enz.), medewerkers in uiterlijke verzorging (kapper, schoonheidsspecialist, pedicure, enz.) en alternatieve geneeswijzen (acupuncturist, homeopaat, enz.).
Het werk wordt zoveel mogelijk op anderhalve meter afstand georganiseerd. Er wordt gewerkt op afspraak, waarbij de ondernemer/medewerker en de klant samen vooraf bespreken of het bezoek een risico oplevert.
- **Bibliotheken**
Bibliotheken openen hun deuren weer voor publiek en nemen maatregelen zodat bezoekers 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden.
- **Binnenzwembaden**
Binnenzwembaden mogen vanaf 11 mei 2020 open.
- **Openbaar vervoer**
Gebruik alleen het openbaar vervoer als dat echt nodig is, vermijd de spits en geef elkaar de ruimte. In trein, bus en metro wordt geadviseerd om niet-medische mondkapjes te dragen. Vanaf 1 juni is dit verplicht.

Verwachting per 1 juni:

Als het virus onder controle blijft, is het de bedoeling dat het volgende wordt toegestaan:

- Voortgezet onderwijs (de manier waarop wordt nog verder uitgewerkt);
- Terrassen met zitplaatsen waarbij 1,5 meter afstand tot elkaar wordt gehouden;
- Bioscopen, restaurants en cafés, en culturele instellingen (zoals concertzalen en theaters), mogen open, onder voorwaarden: een maximum van 30 personen (incl. personeel) en 1,5 meter afstand; bezoekers moeten reserveren; in een gesprek vooraf tussen ondernemer en klant wordt ingeschat of een bezoek risico's oplevert.
- Musea en monumenten mogen open als bezoekers kaartjes vooraf kopen, zodat er gestuurd kan worden op de 1,5 meter afstand.
- Omdat het rond 1 juni waarschijnlijk drukker wordt in het openbaar vervoer, wordt het op enig moment lastiger om 1,5 meter afstand te houden. Daarom is iedereen per 1 juni verplicht in het openbaar vervoer niet-medische mondkapjes te dragen.

Verwachting per 15 juni:

Als we het virus onder controle houden, kan het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) weer examens afnemen en praktijklessen geven. Er wordt een plan gemaakt om te zijner tijd het mbo verder open te stellen en ook het hoger onderwijs weer te openen.

Verwachting per 1 juli:

Als het virus onder controle blijft, kunnen per 1 juli de gemeenschappelijke wc's en douches op de campings en vakantieparken weer open. Ook kan het maximum aantal bezoekers hopelijk worden uitgebreid naar 100 personen voor bioscopen, restaurants en cafés, culturele instellingen. Dit geldt dan ook voor georganiseerde samenkomsten, zoals kerkdiensten, bruiloften en uitvaarten.

Verwachting per 1 september:

Als het virus onder controle blijft, gaat ook de deur van het slot voor de fitnessclubs, sauna's en wellness centra, verenigingskantines, coffeeshops, casino's en sekswerkers.

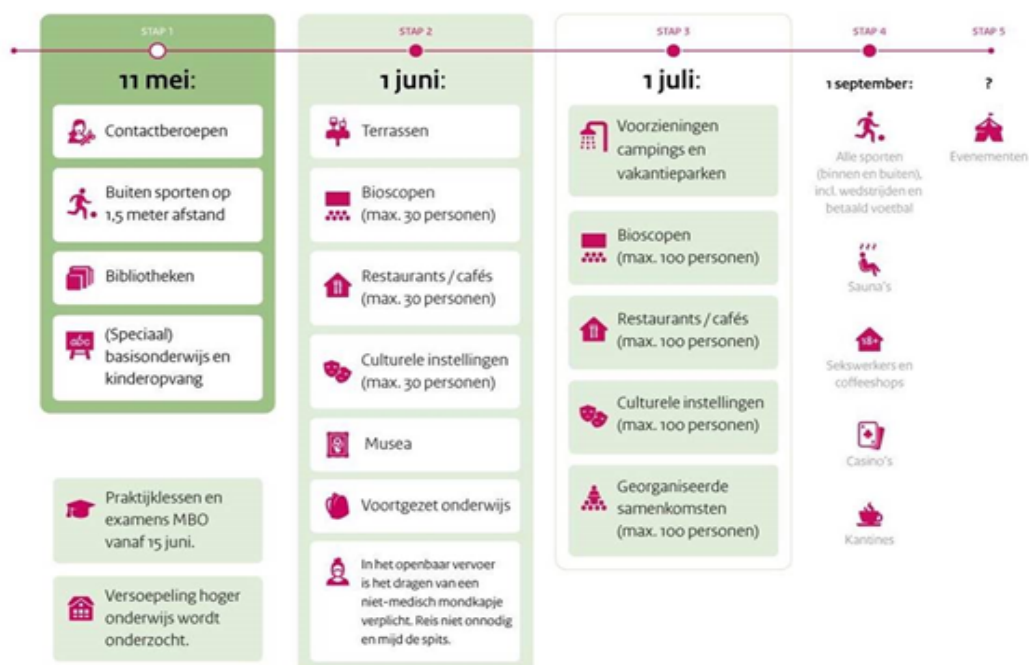
Alle contactsporten en binnensporten zijn weer mogelijk voor alle leeftijden. Sportwedstrijden kunnen plaatsvinden zonder publiek. Dit geldt ook voor het betaald voetbal.

Over evenementen met veel publiek, zoals festivals en grote concerten wordt voorafgaand aan 1 september een besluit genomen.

6 mei 2020

Stap voor stap. Wat kan wanneer?

Versoepelen van maatregelen kan alleen als het coronavirus onder controle blijft.

**alleen samen krijgen we
corona onder controle**

Voor voorwaarden en meer informatie:
rijksoverheid.nl/coronavirus
of bel 0800-1353

Eerste stap nieuwe bezoekerregeling verpleeghuizen

Vanaf maandag 11 mei aanstaande wordt een eerste stap gezet in een versoepeling van de bezoekerregeling, te beginnen in 25 verpleeghuizen. In deze verpleeghuislocaties wordt onder strikte voorwaarden één vaste bezoeker per verpleeghuisbewoner toegestaan. Dat maakte minister Hugo de Jonge (VWS) gisteren bekend tijdens de persconferentie volgend op de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb). Met de kennis en ervaring die wordt opgedaan uit onderzoek en op deze pilotlocaties wil het kabinet stapsgewijs en voorzichtig de bezoekerregeling op steeds meer verpleeghuislocaties toepassen. De bedoeling is dat de 25 zorgorganisaties volgende week bekend worden gemaakt.

Sterfte daalt verder (RIVM, 01-05-2020)

De totale sterfte in Nederland was in de week van 16 april tot en met 22 april 2020 sterk verhoogd. In totaal zijn 4.036 sterfgevallen gemeld. Gewoonlijk verwachten we in deze tijd van het jaar tussen de 2.631 en 2.936 sterfgevallen. Er zijn er nu dus tussen 1.100 en 1.405 meer dan we zouden verwachten. Dit is ongeveer 1,6 keer hoger dan de meldingen die het RIVM krijgt van bevestigde COVID-19 patiënten die zijn overleden. De sterfte was sterk verhoogd in de leeftijdsgroepen 65-74 jaar en 75 jaar en ouder. Het nieuwsbericht: <https://www.rivm.nl/nieuws/sterfte-daalt-verder>

Opnieuw extra geld voor devices en onderwijs op afstand

Minister Slob (onderwijs) trekt nog eens 3,8 miljoen euro uit om leerlingen te ondersteunen die thuis lessen volgen maar hiervoor geen laptop of tablet tot hun beschikking hebben. Daarmee kunnen 11.500 leerlingen in het primair, voortgezet onderwijs en het mbo worden ondersteund. Met de 2,5 miljoen euro die de minister eind maart beschikbaar stelde, werden al bijna zeventuizend leerlingen aan een device geholpen.

Naar verwachting kunnen met het extra geld alle ingediende aanvragen worden ingewilligd. Uitgangspunt blijft hierbij dat eerst scholen en gemeenten kijken hoe ze kunnen ondersteunen en dat SIVON waar nodig bijspringt. Van schoolbesturen wordt dan een eigen bijdrage gevraagd van 25 %.

1 miljoen testen op corona-antistoffen in bloed

Nederland heeft 1 miljoen serologische tests aangekocht. Deze testen laten zien of iemand besmet is geweest met corona. Deze testen worden steekproefsgewijs uitgevoerd. Zo is het mogelijk om inzicht te krijgen in hoe het virus zich in Nederland verspreidt. Dit bevolkingsonderzoek wordt gedaan door Sanquin, het RIVM en een aantal medische laboratoria.

De testen bieden zicht op de besmettingsgraad onder de bevolking. Zo kan vastgesteld worden hoeveel Nederlanders het virus hebben gehad. Bovendien helpen de testen bij onderzoek om kennis te krijgen over de ontwikkeling van antistoffen tegen corona bij mensen die het virus hebben gehad. De testen kunnen niet aantonen of iemand immuun is tegen corona, omdat nog niet vaststaat in welke mate iemand die antistoffen heeft ontwikkeld, ook immuniteit ontwikkelt.

Meer bescherming zorgmedewerkers buiten ziekenhuis

Mensen die huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding of maaltijdondersteuning verzorgen bij mensen thuis, komen voortaan in specifieke gevallen ook in aanmerking voor persoonlijke beschermingsmiddelen. Minister Van Rijn voor Medische Zorg heeft dat besloten. Het gaat om situaties waarbij zorg aan iemand met COVID-19 - of verdenking daarop - niet uitgesteld kan worden.

Voor ondersteuning thuis die verleend wordt volgens de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) - zoals huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding en maaltijdondersteuning, in een maatschappelijke opvang en vrouwenopvang – kan veelal worden volstaan met begeleiding op 1,5 meter afstand. Hier zijn geen beschermingsmiddelen nodig. Ook mogen Wmo-ondersteunende medewerkers alleen werken als ze klachtenvrij zijn en er zeker van zijn dat de gezondheid van de patiënt of cliënt het toelaat om zorg te verlenen. Als COVID-19 bij een cliënt is vastgesteld dan wordt ondersteuning uitgesteld. Maar soms kan zorg niet worden uitgesteld of heeft een medewerker gerede twijfel of de situatie veilig is. In die gevallen kan de medewerker voortaan beschikken over een 'reservepakket' aan persoonlijke beschermingsmiddelen. Bij persoonlijke beschermingsmiddelen gaat het om mondkapjes, isolatiejassen/schorten, oogbescherming/brillen en handschoenen.

Medewerkers die ervaren dat ze onvoldoende bescherming hebben in hun werk gaan in gesprek met hun werkgever. Werkgevers moeten zich namelijk maximaal inspannen om de besmettingsrisico's – volgens de richtlijnen – te beperken. Dat betekent dat ze ook voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar moeten stellen, via reguliere kanalen of via de aanvraag bij het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH).

<https://vng.nl/nieuws>

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel>

<https://www.rivm.nl/nieuws/actuele-informatie-over-coronavirus>

Informatie en communicatie

Vanuit de regionale crisisorganisatie krijg ik als burgemeester regelmatig updates over de actuele ontwikkelingen en maatregelen die noodzakelijk zijn. Algemene publiekscommunicatie verloopt via de eigen gemeenten ondersteund door het Gemeentelijk Knooppunt Corona. Voor vragen kunt u via de reguliere werkwijze bij uw griffier terecht.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester

Informatiebronnen

Via onderstaande links kunt u op de hoogte blijven van de meest actuele informatie:

<https://vng.nl/nieuws>

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel>

<https://www.rivm.nl/nieuws/actuele-informatie-over-coronavirus>

<https://www.stichting-nice.nl/>